Epiſtola.

¶ Ad ſanctiſſimū et .B. dominū. dn̄m Paulum
ſecundum pōtificem maximū. liber incipit dic
tus ſpeculū vite humāe. Quia in eo cūcti mor
tales in quouis fuint ſtatu vel officio ſpūali
ꝗ tꝑali ſpeculabunt̄ eu9 artis ⁊ vite ꝓſpeā et
adūſa: ac recte viuēdi documēta: edit9 a Ro
dorico zamorēſi et poſtea calagaritāo hiſpano
eiuſdē ſcītatis i caſtro ſuo ſcī angeli caſtellāo

SAnctiſſimo ac clemētiſſimo in xp̄o
patri domino: dn̄o paulo ſecundo
ſacroſancte romane et vniūſalis
eccleſie ſummo paſtori et pontifici
maximo. Eiuſdē .S. obſequentiſſim9 ſeruulus
et familiaris. Rodoricus. Epiſcopus zamorē
ſis hiſpanus ac caſtri ſui ſancti angeli de vr
be fideliſſimus caſtellanus et referēdarius:
ſeipſum cum vtriuſqꝫ hominis hūilia inclina
tione Cogitāti mihi hanc munitiſſimā roma
ne tue vrbis: immo toci9 orbis ampliſſimā ſāc
ti angeli arcem tue .S. iuſſu tua autoritate et
dignacōe cuſtodienti: vbi aliqͣd ocij ſupeſt:
quid dignū tue .S. in hijs tui feliciſſimi pōtifi
catus beatis inicijs offerre valerē Video nil
omnino mihi ceteriſqꝫ mōrlibus ſupeſſe: qd
aut ad laudē: aut ad ꝯmonitionē ꝑtinere poſ
ſit. Tecū enī habes ea omnia virtutū ōrnēta

LANDES-
UND STADT-
BIBLIOTHEK
DÜSSELDORF

q̄b₃ oīs laus rc̄e ꝯpat. Tecū deniq₃ tāta insid₃
ſapia qn̄ poti⁹ a naturā inata ingenn̄ vis tāta
q₃ prudēcia: rez̄q₃ oim̄ expiēcia: ut nullis ege
as exteioib₃ adiumētis. Vez̄ ego gl̄ie ꝛ nois
tue. S. auidiſſim⁹ extimaui paululū aliq̄d vti
nā dignū tue. S. offerre in q̄ dū ingēs occupa
cōm ſarcīa pauliſp tuā. S. e͛ſpirae͛ pmiſeit: ha
beas i hoc opuſculo tue. S. dicato: aliq̄s puta
tis intellcūs mei mepcias: ut in eis r͛creacōis
grā: nō tā del cteris q̄ꝫ tui acutiſſimi igenn̄ cala
mo at₃ cēſura emēdes ꝛ corrigas. Dignū nāq₃
exiſtiaui: ut cui⁹ corpuſculi mei mēbr̄ tuis ob
ties obſequiīs ppetuo deuicta: ei⁹ etiā ſi q̄ ſūt
aī vires poſſideas: ꝛ dū exteiois hois ptes ſe
ſe ad tua deuouēt obſeqa: debiliſq₃ ꝛ rudis ite
teior itellect⁹. ad tue. S. glaꝫ n̄ dormit₃. q̄ fiet ut
eid tue. b. fuiat vt q₃ me⁹ ymo tu⁹ hō. veit igr̄
ſepe i mētē. b. pr̄ ꝛ pōtifex maxie. q̄ꝫ uaria. q̄ꝫ q₃
diuſa ſūt cūctoꝝ hoīm ſtudia. vaie artes. vaia
offitia. vaia deniq₃ viuēdi gn̄a. adeo ut āxius du
biuſq₃ ſit. plerūq₃ hoib₉ vite ſue mod⁹. dubia
i hoc ſcl̄o viuēdi ſors. nec ſatis eligē poſſint.
qd tādē vite ſtudiū. quā viuēdi forꝫ ſecui⁹ aſſe
q̄nt. Cū ei hūan⁹ aī⁹ nō mō bo. ſimpl̄r ſ₃ teſte
Ariſt. ſūmū bo. natali cōamie appetē vidat.
nl̄ c͛te decē videt. n̄ rc̄e eligēdi rō. In ea igr̄ ſepe
error ꝯtingit illa potiſſiē racōe. q͛ cū iux̄ phi

ſentenciam:electio non niſi de p̄cognitis exi
ſtat: pro eo ꝙ nemo que ignorat eligit: ut ille
in recte eligēdo deficiat neceſſe eſt: qui diuer
ſorum ſtatuū viuēdiqȝ generꝝ dulcia ⁊ ama
ra: ɔmoda et incōmoda non ſatis agnoſcit.
Vt igitur noſcamꝰ. q̄les a nobis artes: q̄lia
ſtudia: q̄lia ve conuſandi aut viuēdi genera:
dum in hoc fallaci ſeculo vagamur: et quo
ordine diligenda ſectandaqȝ ſint: decreui ꝓ
modolo ingenij: quid in ea re ſēcio tue. S. de
dicare: tuoqȝ nomini cōſecrare nec abre q̄dē:
cū. n. ad te vnum omnis vite modus: omnis
mōꝛlium ſtatus: ⁊ hūana ɔuſatio: atqȝ ɔdicō
referatur: tuqȝ cunctorū mōꝛliū ſis nōꝛ: mode
ratio et ſpeculū: tu demqȝ cunctorū viuēdi ge
nerum nō ſolum diſtributoꝛ: ꝫ emēdatoꝛ exi
ſtas. Recte tibi vni huiuſmodi opuſculū diri
gēdum atqȝ dicandū fuit. eritqȝ eius libri titu
lus ſpeculum vite humane. Nam veluti i ma
teriali ſpeculo vnuſquiſqȝ non modo ſua. ꝫ et
aliorū intuetur aut pulchra. ą̊ deformia. et q̄d
commendandum. quid ve emendandum ſit.
Sic in hoc opuſculo tāꝙ̄ in limpidiſſimo ſpe
culo liquido ɔſpiciet dulcia et amara. recta ą̊
deformia cuiuſuis ſtatus. ⁊ artis ac ciꝰ huma
ne vite. q̊ fiet ut aptiſſime agnoſcat. quid in
ſeipſo. ac vita et ſoꝛte ſua. et demum ceteroꝝ

mo͛rliū: laudādū: ſe quēdū: ſiue reprehēdēdū
⁊ corrigendū ſit. Queadmodū igit̄ teſte Ge
laſio papa. duo ſūt vite gn̄a q̄bꝫ orbis pn̄cipa
lit̄ regitur: et oīm mo͛rliū ↄuerſacō pēdet. Ali
ud vicꝫ eoꝝ q̄ tpalit̄. aliud illoꝝ q̄ ſpūalit̄ vi
uūt. ita duos ſub breui ↄpēdio tractat⁹ attin
gā. In p̄mo q̄dē de cūctis tpalibꝫ ſtatibꝫ ſiue ſe
culaībꝫ artibus. ⁊ viuēdi formulis breui age
m⁹: incipiētes a ſūmo tpali culmīe vicꝫ Ceſa
rū. Regū ⁊ pn̄cipū: vſqꝫ ad bubulcos. ⁊ īfi
me vite hoīes. Et ī ea pte diuerſos hoīm viuē
di modos ī tpali ſtatu degēciū: vaīaqꝫ artiū:
⁊ occupacōnū ſeculariū gn̄a. quibꝫ hoīes ſeſe
ut plurimū ↄferre aut implicaī ſolēt: breui ꝑ
ſtringā Et q̄d ī eis aīe ꝓfect⁹. aut tpalis honis
vel ↄmodi aut incōmodi. labo͛s vel picli late
at. ſuccīcti⁹ atqꝫ exq̄ſitius q̄ꝑ poteō explicabo
Tā dē de cūctis fere mal̄. ſupplicijs. penis. mor
tibus. ac dāmis corpalibus. necnō de ceteis in
triſecis ⁊ inuiſibilibꝫ erūnis ac mētis afflicti
oībꝫ. que ab origīe mūdi hoīnes tā boni ⁊ in
nocētes. q̄ꝑ mali ⁊ peccatores magis excellen
tes. ⁊ noīati in ōī ſtatu exiſtētes ꝑpeſſi ſunt.
⁊ indies mo͛rles oēs patiūtur et de cauſis eoꝝ
ad vtrāqꝫ ptē breuiſſiē ſubiciā. In ſecūdo li.
de ſpūalis vite ſtatu et viuēdi genē ſermo eit
q̄ cum binari⁹ ſit. quoꝝ alt̄ eccl'aſticus: alter

regularis ſiue monaſticꝰ exiſtat. de vtriuſqꝫ principijs. natura et origine. autoritate. inſtitucione ⁊ differentia necnon neceſſitate ⁊ vtilitate. excellentia et prerogatiuis. ſed et de eorum aculeis. laboribus et periculis agendum erit. Incipiendo a ſummo pōtifice. qui omniū ſtatuum vertex eſt: atqꝫ tocius vite humāe exemplare ſpeculum exiſtit. Deinde ceteros ōnes eccleſie ſtatus et ordines: particularius diſcuciam. Vt tandem diſcat humanus animus: et ſi vbiqꝫ ſit labor et dolor: vbiqꝫ ad v̄tutes et vicia via ſit: cui pocius vacare et ſe accomodare debeat: vt tandem dulcorem ſil et amaritudinem cuiuſqꝫ ſtatus cōſiderans: illam viuendi formulam eligat: q̄ ⁊ fragilitati natureqꝫ ſue pocius cōueniat minuſqꝫ periculi: ſed pluris habeat ad bene beateqꝫ viuēdum. in quibus quicq̇d a me diſſerendū erit tue. S. q̄ fidei magiſtra eſt. correctioni et emendationi remitto quam altiſſimus diutine et feliciter protegat et conſeruet.

¶ Prefacio vtilis in q̄ autoris huius libri vita. eiuſqꝫ ſtudia recoluntur. ⁊ tādē admonet ad ſtudia legis diuine pocius q̄ꝫ hūane. et de effectu legum humanarum. et de ordine procedendi in hoc libro.